

การวิเคราะห์ระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกระยะพักฟื้น
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวอารีรัตน์ ชำอยู่

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-497-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016454

i 10308465

AN ANALYSIS OF THE LEVEL OF SELF-CARE DURING CONVALESCENT PERIOD
OF ORTHOPAEDIC SURGICAL PATIENTS IN BANGKOK METROPOLIS

MISS AREERUT KHUMYU

คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF NURSING EDUCATION

GRADUATE SCHOOL

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1990

ISBN 974-577-497-9

อารีรัตน์ ชำอยู่ : การวิเคราะห์ระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกระยะพักฟื้น
ในกรุงเทพมหานคร (AN ANALYSIS OF THE LEVEL OF SELF-CARE DURING
CONVALESCENT PERIOD OF ORTHOPAEDIC SURGICAL PATIENTS IN BANGKOK
METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์, 132 หน้า
ISBN 974-577-497-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วย
ศัลยกรรมกระดูกระยะพักฟื้น ในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิหลังและการสนับสนุนจากครอบครัวแตกต่างกัน
ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกในระยะพักฟื้นโดยส่วนรวม มีระดับการดูแลตนเองด้านความรู้ในการ
ดูแลตนเองและด้านทักษะในการดูแลตนเองในระดับปานกลาง แต่ให้ความสำคัญต่อการดูแลตนเองในระดับสูง
2. ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกเพศชายและเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยระดับการดูแลตนเองทั้ง 3 ด้าน
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกที่มีอายุ 20-40 ปี มีทักษะในการดูแลตนเองสูงกว่าผู้ป่วยที่มีอายุ
41-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และผู้ป่วยที่มีอายุ 41-60 ปี มีความรู้ในการดูแลตนเองสูงกว่า
ผู้ป่วยที่มีอายุ 20-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยระดับการดูแลตนเองด้านการให้ความ
สำคัญต่อการดูแลตนเอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีทักษะในการดูแล
ตนเองสูงกว่าผู้ป่วยที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ
ส่วนค่าเฉลี่ยความรู้ในการดูแลตนเอง และการให้ความสำคัญต่อการดูแลตนเอง ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ
5. ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกที่มีระดับการสนับสนุนจากครอบครัวต่างกันมีค่าเฉลี่ยระดับการดูแล
ตนเองทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาพยาบาลศึกษา.....
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา2532.....

ลายมือชื่อนิสิตอารีรัตน์ ชำอยู่.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาจินตนา ยูนิพันธุ์.....

AREERUT KHUMYU : AN ANALYSIS OF THE LEVEL OF SELF-CARE DURING
CONVALESCENT PERIOD OF ORTHOPAEDIC SURGICAL PATIENTS IN BANGKOK
METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph.D.,
132 PP. ISBN 974-577-497-9

The purposes of this research were to analyse and compare the level of self-care during convalescent period of orthopaedic surgical patients with different backgrounds and level of family support.

Major findings were as follows:

1. The orthopaedic surgical patients possessed the medium level of knowledge and skill in self-care, and high level of self-care value.

2. There was no significant difference between mean scores of the self-care level in all three aspects of male and female patients.

3. Skill in self-care of 20-40 year old orthopaedic patients was higher at the .01 level than that of 41-60 year old patients, whereas knowledge in self-care of 41-60 year old patients was higher at the .05 level than that of the other group. In addition, there was no significant difference between the mean scores of self-care value of patients with different age level.

4. Skill in self-care of patients with higher education and secondary education were higher at the .01 and .05 level, consequently, than that of the patients with primary education. However, there were no significant difference between the mean scores of the knowledge of self-care and self-care value of patients with different education background.

5. There was no significant difference between mean scores of the self-care level in all three aspects of patients with different level of family support.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ ๐๙๖/๖๓๕ ๖๓๐๙
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและ
ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ และช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
และประทับใจในความกรุณาเป็นที่สุด จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้จะไม่สำเร็จลงได้ หากปราศจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก
ศรีสุโข ซึ่งได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า
เสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนหัวหน้าแผนกการพยาบาล โรงพยาบาล
ต่าง ๆ และผู้ป่วยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้
ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นกำลังใจและส่งเสริม รวมทั้งขอ
ขอบคุณ พี่ เพื่อน และน้องที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

อารีรัตน์ ชำอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญรูป	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
แบบวัดระดับการสนับสนุนจากครอบครัวของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก	45
แบบวัดการดูแลตนเองของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก	47
แบบฟอร์มการประเมินระดับการดูแลตนเองของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	105
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	108
ภาคผนวก ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	124
ประวัติผู้เขียน	132

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา.....	59
2. จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำแนกตามสถานภาพสมรส สถานภาพของผู้ป่วย ในครอบครัว และตำแหน่งและวิชาชีพที่ผ่าตัดกระดูกหัก.....	60
3. จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำแนกตามการได้รับความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่บ้าน.....	61
4. จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำแนกตามระดับการสนับสนุน จากครอบครัว.....	62
5. ระดับการสนับสนุนจากครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา.....	63
6. จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำแนกตามระดับการดูแลตนเอง ในแต่ละด้าน.....	64
7. คะแนนเฉลี่ยระดับการดูแลตนเองตามรายด้าน ของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก.....	65
8. การวิเคราะห์ระดับการดูแลตนเองด้านความรู้ ในการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกเป็นรายข้อ.....	66
9. การวิเคราะห์ระดับการดูแลตนเองด้าน การให้ความสำคัญต่อการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกเป็นรายข้อ.....	69
10. การวิเคราะห์ระดับการดูแลตนเองด้านทักษะ ในการดูแลตนเอง ของผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูกเป็นรายข้อ.....	71
11. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการดูแลตนเอง เป็นรายด้านของผู้ป่วยศัลยกรรม กระดูก จำแนกตามเพศ.....	73
12. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการดูแลตนเอง เป็นรายด้านของผู้ป่วยศัลยกรรม กระดูก จำแนกตามอายุ.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการดูแลตนเองเป็นรายด้านของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำแนกตามระดับการศึกษา.....	75
14.	การทดสอบความแตกต่างของทักษะในการดูแลตนเองโดยส่วนรวม ของผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูกที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยวิธีของเซฟเฟ.....	76
15.	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการดูแลตนเองเป็นรายด้านของผู้ป่วยศัลยกรรม กระดูก จำแนกตามระดับการสนับสนุนจากครอบครัว.....	77

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.	แสดงลักษณะสวัสดิภาวะของบุคคลในการดูแลตนเอง	18
2.	องค์ประกอบของมนุษย์กับความสามารถในการดูแลตนเอง	20
3.	มีโนติการพยาบาลของโอเรม	22
4.	แสดงการเดินด้วยไม้ค้ำยัน	33
5.	กระบวนการพยาบาลเพื่อการดูแลตนเองของผู้ป่วย	36

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย